

25.08.2015

POL-2015-10482

Sisäministeriö

Poliisihallituksen lausunto luonnoksiin ampumarata-asetuksesta sekä muutoksista ampumaseasetukseen ja asetukseen terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeudesta

Sisäministeriö on pyytänyt Poliisihallitukselta lausuntoa otsikossa mainituista asetuseräluonnoksista.

Sisäministeriö on pyytänyt toimittamaan lausunnon viimeistään 14.8.2015. Poliisihallitus on saanut lisäaikaa lausunnon toimittamiseen 21.8.2015 asti.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan esitysluonnos siihen liittyvine perusteluineen on voimaantulevaa lainsäädäntöä tukevaa. Asetuseräluonnoksilla voidaan myös edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä turvallista ampumaharrastusta ja ampumaseiden käyttöä.

Poliisihallitus on osallistunut asetuseräluonnostelun valmisteluun, mutta on nyt havainnut luonnoksessa eräitä kohtia, joiden sisältöä olisi vielä syytä arvioida.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeudesta aselu-pa-asioissa annetun asetuksen muuttamisesta

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan asetuseräluonnosta olisi muutettava esitetyn 2 §:n osalta niin, että 1 momentin 1 kohdassa mainittu koulutusana olisi muutettava sanaksi tutkinto, koska lääkäreillä ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä ammattia voi harjoittaa tutkinnon suorittettuaan.

Ilmoituksen perustelut tulisi selvyiden vuoksi irrottaa omaksi pykäläkseen ja jakaa perusteluja koskeva pykälä velvollisuutta ja oikeutta koskeviin momentteihin.

Näin ollen pykälät olisivat seuraavanlaisia.

2 §

Ilmoituksen sisältö

Sen lisäksi, mitä ampumase-lain 114 §:n 3 momentissa säädetään, ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

1) ilmoituksen tekijän nimi, suoritettu tutkinto tai ammattipätevyys tai ammattiasema sekä toimipaikka yhteystietoineen;

- 2) ilmoituksen kohteen henkilötiedot; ja
- 3) jos ilmoituksen perusteena olevasta tapahtumasta on tehty hätä- tai rikosilmoitus, tämän ilmoituksen yksilöivät tiedot.

2 a §

Ilmoituksen perustelut

Ampuma-aselain 114 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa perusteluissa on todettava, perustuuko ilmoitus siihen, että joku on:

- 1) todettu mielentilatutkimuksessa, vaarallisuusarviossa tai muussa oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa itselleen tai toiselle vaaralliseksi;
 - 2) itsemurhayrityksen vuoksi otettu tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella ja lääkäri tahdosta riippumattoman hoidon aikana tehdyn arvion perusteella katsoo hänen olevan sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;
- Jos ilmoitus perustuu ampuma-aselain 114 §:n 2 momenttiin, on sen perusteluissa todettava, perustuuko se siihen, että joku on
- 1) arvioitu itselleen tai toiselle vaaralliseksi potilaskertomukseen sisältyvän väkivaltaista tai uhkaavaa käytöstä koskevan tiedon ja hänen henkilökohtaiseen tapaamiseensa perustuvan arvion perusteella;
 - 2) käyttäytynyt lääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilön tapaamisen yhteydessä väkivaltaisesti tai väkivallalla uhaten; taikka
 - 3) katsottu jollakin muulla ilmoituksessa yksilöidyllä perusteella sopimattomaksi pitämään hallussaan ampuma-aseita, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ampumaradoista

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan asetusluonnos on hyvä ja perusteltu. Kyseiseen asetusluonnokseen ei ole lausuttavaa.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ampuma-aseasetuksen muuttamisesta

Asetusluonnoksen valmistelun yhteydessä on päädytty siihen, että asetuksessa ei jokaisessa tehokkaiisiin ilma-aseisiin sovellettavassa kohdassa mainittaisi erikseen tehokkaita ilma-aseita vaan asetukseen lisättäisiin uusi 1 c §, jossa todettaisiin, miltä osin asetusta sovellettaisiin tehokkaiisiin ilma-aseisiin. Tämän pykälän sisäistä logiikkaa päätettiin muuttaa valmistelun kuluessa, jonka johdosta lausuntoversiossa nyt luetellaan tarpeettomasti joitakin sellaisia lainkohtia, joihin asetusta ei sovellettaisi. Nämä ovat tarpeettomia siksi, että ne eivät koske ampuma-aseita. Lisäksi soveltamisalan ulkopuolelle jäävien lainkohtien luettelosta tulisi poistaa 2 §:n 3 momentti.

Ampuma-aseiden deaktivoitua koskevaan 2 §:n 3 momenttiin tulisi Poliisihallituksen käsityksen mukaan lisätä uusi, tehokkaita ilma-aseita koskeva virke: "Deaktivoituna pidetään tehokasta ilma-asetta, jonka piippu ja laukauksen paineen tuottamiseen tarkoitettut osat on muutettu siten, että aseella ampuminen on pysyvästi estetty." Tämä olisi tarkoituksenmukaista lisätä nykyisen 1. ja 2. virkkeen väliin. Deaktivoitua koskevia säännöksiä sovelletaan myös tehokkaiisiin ilma-aseisiin, mutta nykyinen säännös ei sovellu

suoraan sovellettavaksi niihin, koska siinä viitataan ampuma-aseen luvanvaraisiin osiin, joita tehokkaassa ilma-aseessa ei ole.

Ampuma-aseasetuksen 16 a §:ssä säädetään vastuuhenkilökokeesta. Pykälässä viitataan ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin (630/1998). Lain nimike on muutettu 1.8.2015 voimaan tulleella lailla (787/2014) laiksi ammatillisesta peruskoulutuksesta. Viittaus tulisi muuttaa vastaamaan lain nykyistä nimikettä.

Asetusluonnoksessa on useissa lainkohdissa ehdotettu ilmoitettavaksi tai kirjattavaksi tehokkaista ilma-aseista niiden piipun pienin sisähalkaisija. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta olisi parempi, jos niistä kirjattaisiin ja ilmoitettaisiin myös tyyppi ja toimintatapa. Poliisihallitus jättää sisäministeriön arvioitavaksi, olisiko tämä mahdollista ja tarkoituksenmukaista ottaen huomioon, että tehokkaita ilma-aseita ei 1.12.2015 voimaan tulevissa ampuma-aselain säännöksissä luokitella tällä tavalla.

Ampuma-asevalvonnan tehostamisen kannalta olisi tarpeen, että ampuma-aseasetuksen tiedostonpitoa ja hakemuksia koskevissa säännöksissä veloitettaisiin mainitsemaan, onko ase osa erityisen vaarallisen ampuma-aseen osa.

Lisäksi Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ampuma-aseasetuksen 10 ja 16 §:n sisältöä olisi syytä muuttaa siten, että se keventäisi viranomaisten sisäistä hallinnollista työtä ja sujuvoittaisi luvan hakumenettelyä. Asetuksen 10 §:n 3 momentissa edellytetään, että ase-elinkeinolupahakemusta käsittelevän lupaviranomaisen on hankittava kunnan palo- ja pelastusviranomaisen lausunto. Koska luvanhakija joutuu sopimaan tarkastuksesta palo- ja pelastusviranomaisen kanssa, olisi tarkoituksenmukaista, että säännöstä muutettaisiin siten, että lausunto tulisi toimittaa 2 momentissa mainittuna hakemuksen liitteenä. Asetuksen 16 pykälä voitaisiin muuttaa ehdottoman lausunnon pyytämisen sijaan kuulumaan seuraavasti: "Lupaviranomaisen on tarvittaessa hankittava ase-elinkeinonharjoittajan vastuuhenkilöksi ehdotetusta henkilöstä tämän kotikunnan poliisilaitoksen lausunto. Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia hakijaa esittämään muitakin vastuuhenkilöksi hyväksymisen edellytyksiä koskevia selvityksiä." Poliisilaitosten koon kasvettua ei nykyisellä menettelyllä enää saavuteta samalla tavoin lisätietoa kuin säädöksen voimaantulohetkellä. Asiakkaiden henkilökohtainen tunteminen on vähentynyt ja tietojärjestelmien kehittymisen vuoksi Poliisihallituksella on vastaavat tiedot käytössä kuin poliisilaitoksella.

Poliisihallitus katsoo, että 1.12.2015 voimaan tulevaan ampuma-aselain muutokseen liittyvää asetusten valmistelutyötä tulisi jatkaa laatimalla lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu kaasusumuttimia koskeva valtioneuvoston asetus. Poliisihallitus on valmis osallistumaan sen valmisteluun.

Poliisiylijohtaja

Seppo Kolehmainen

Asehallintopäällikkö

Mika Lehtonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspo-asianhallintajärjestelmässä. Poliisihallitus 25.08.2015 klo 09.52. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Poliisihallitus, esikunta